

Januari - Februari 2020

Månadsbladet

Vad har hänt under 2019?

När vi summerar året med länsförbundet ser vi hur mycket aktiviteter och saker vi har gjort. Maria och Karin på kansliet och hela styrelsen. Här är några exempel:

Vi har genomfört ca 100 guidade turer och föreläsningar. På de guidade turerna har det deltagit drygt 2 000 personer. Vi har även guidat för SFI-elever under året.

Vi har producerat trycksaker, bl a affischer, annonser och programblad till 7 st kretsar och inte minst 10 nummer av Månadsbladet.

Vi har genomfört en social media-kurs för kretsaktiva under två kvällar på hösten, kretsträff anordnades i november och länsstämma med föreläsning av Staffan Laestadius i april.

Vi ordnade en filmvisning av *När skogen tystnar* och har genomfört Cykelkarnevalen för sjätte året i rad.

Tillsammans med Samfundet St Erik och Stockholmskretsen höll vi i ett seminarium med frågeställningen: Hur påverkar klimatförändringarna Stockholm?

Vi har inom föreningen deltagit i träffar med de andra regionala kanslierna och länsförbunden och även på

rikskonferensen. Externt har vi deltagit i Naturens år, konferens om det nationella skogsprogrammet och ett bäverseminarium som Länsstyrelsen anordnade.

Vi har även deltagit i arbetet med det regionala skogsprogrammet på Länsstyrelsen och sitter med i naturvårdsguppen. Vi deltog även i referensgruppen i samarbetet med de gröna kilarna och i Igelbäcksguppen där kommunerna kring Igelbäcken är de drivande aktörerna.

På Biologiska mångfaldens dag var Beatrice på en sammankomst med brittiska ambassaden där bland annat fler ambassadörer var med och sådde en blomsteräng på en bit av Gärdet i Stockholm.

Vi besökte också Stockholm stads arrangemang i Björkhagen i Stockholm där Isabella Lövin, Per Holmgren och Ewa Larsson (alla MP) dök upp och bl a pratade med Per Bengtsson från rikskansliet om nyttan med våra bin.

Klimatgruppen är den grupp i länsförbundet som nu är mest aktiv och de var med på EU Climate Vision vid Hornstull, ett evenemang som handlade om miljöfrågorna i EU-valet och Klimatfestivalen i Vinterviken.

Vi flyttade kansliet till Bagarmossen. Mycket har alltså hänt i Länsförbundet under år 2019 och vi hoppas på minst lika stor aktivitet under år 2020.

KALENDER

23 dec - 6 januari

Länskansliet är julstängt

God jul och gott nytt år

önskar

Maria, Karin S, Karin G, Arianna, Christina, Annica,
Ronny, Gudrun, Nille och Beatrice

Tyck till om skarvarna!

Alla kretsar kan skicka in ett yttrande till Länsstyrelsen om skarvremissen. Senast 5 januari 2020 skall den vara hos Länsstyrelsen.

Remissen och var den ska skickas finns här:

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.1e9f682716e44cbf6f53cbab/1574089987795/Missiv%20och%20remiss%20för%20förvaltningsplan%20för%20skarv%20i%20Stockholms%20län%202019.pdf>

Nya policies - Skogen, Klimatet och Jordbruket

Nu är det dags att tycka till om riksstyrelsens förslag till nya policyer! Det handlar om Naturskyddsföreningens aktuella ställningstaganden vad gäller vår syn på skogen, klimatet och jordbruket.

Senast den 9 februari vill man ha in synpunkter. Instruktioner för hur det skall göras finns på Naturkontakt under länken:

<https://riksforeningen.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/nu-ar-det-dags-att-tycka-till-om-riksstyrelsens-forslag-till-nya-policyer/>

Boka in redan nu!

**18
april**

Länsförbundets årsstämma

Plats:
Naturskyddsföreningens
rikskansli, Åsögatan 115

**22
maj**

Biologiska
mångfaldens dag

**24
maj**

Gröna kilarnas
dag

**12-14
juni**

Riksstämma
Mora

Månadsbladet — Nyhetsbrev för Naturskyddsföreningen i Stockholms län

En periodisk tidskrift som kommer ut 10 ggr/år och distribueras med e-post till aktiva i Naturskyddsföreningens kretsar i Stockholms län. **Manusstopp:** den 20:e i varje månad.

Redaktionen: Karin Schmidt red, Maria Bergström, Beatrice Sundberg.

Regionalt kansli: Lillåvägen 44, 128 45 Bagarmossen. Tfn 08-644 52 70

E-post: kansli.stockholm@naturskyddsforeningen.se. Hemsida: <http://stockholms-lan.naturskyddsforeningen.se/>

Ansvarig utgivare:

Beatrice Sundberg
08 644 52 70

UBNR: 21578
(c) Copyright 2009

Projektbidrag - sök senast 2 mars

Tidigarelagd sista ansökningsdag för projektbidrag från riksföreningen – sök senast 2 mars!

På våren brukar sista ansökningsdag för projektbidrag vara i början av april.

Denna omgång är sista ansökningsdag flyttad till 2 mars, det vill säga en månad tidigare än vanligt. Detta gäller för projekt som ska börja någon gång under andra halvåret 2020.

Bidrag för våtmarksprojekt har fortfarande sista ansökningsdag 1 april.

Mer info finns på Naturkontakt!

https://projektbidrag.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/?utm_campaign=veckobrev&utm_content=50&utm_medium=email&utm_source=apsis-anp-3

Vi söker nya kontrollanter i Bra Miljöval-märkta butiker

Vi vill ha hjälp att kontrollera några av våra 200 miljömärkta butiker. Det är ett avgränsat och roligt volontäruppdrag som gör nytta!

Drygt 200 butiker är märkta med Bra Miljöval och alla får kontrollbesök varje år, för att se att de fortfarande lever upp till kraven. Kontrollanten är en medlem i Naturskyddsförening som bor på orten och den lokala anknytningen är något som uppskattas av de som arbetar i butiken! Att vara butikskontrollant innebär:

- en kort utbildning (ofta via telefon) inför första kontrollen
- gå till butiken och bocka av kontrollfrågorna i ett tydligt kontrollformulär. Kontrollbesöket brukar ta ca 2 timmar.

Titta in på Naturkontakt för att läsa mer, eller kontakta Liv Södahl, bmv.butik@naturskyddsforeningen.se, 0723-73 36 39

Naturkontakt

https://handlamiljovanligt.naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/2-timmar-per-ar-for-bra-miljoval-butiker/?utm_campaign=veckobrev&utm_content=50&utm_medium=email&utm_source=apsis-anp-3

Januari - Februari 2020

Månadsbladet

Foto: Katarina Sandberg

Natursnoksledarkurs på Öland i maj!

**Natursnoksledarkurs Snok 1 och Snok 2,
Grönhögen Öland, 21-24 maj 2020**

Kom på naturfest i Grönhögen på Öland nära där Fältbiologerna håller Fältstation och kollar fåglar och myser i naturen. Målgrupp: Detta är för dig som vill börja leda snokgrupp eller som gjort det en tid men ännu inte gått en utbildning. Våra utbildningar kallas Snok 1 och Snok 2. Till Öland är medföljande barn och ev partners välkomna.

Natursnoksledare får gå på utbildning!

Som Natursnoksledare är du välkommen på våra upp-skattade utbildningar. Vi erbjuder kurser och träffar runt om i landet. Syftet är att ge kunskap och inspiration. Minst lika viktigt är att Natursnoksledare ska få träffa andra Natursnoksledare och utbyta erfarenheter och tips. Kurserna hålls utomhus av erfarna utomhuspedagoger.

Resersättning för resa till och från kursen kan sökas i efterhand från riksföreningen vid resa med tåg klass 2 eller övrigt miljöbästa färdmedel. Blankett för detta delas vid önskemål ut av kursledaren på plats

Läs mer om vad Snok 1 och Snok 2 är, samt hur kurs-upplägget ser ut under länken:
<https://www.naturskyddsforeningen.se/node/33970>

Kontaktperson:

Eva Lindberg,
Verksamhetsledare för Natursnokarna &
Ansvarig Naturfalken.
08-702 65 15, 070-344 44 31
eva.lindberg@naturskyddsforeningen.se

God Jul
och
Gott Nytt År!

Kansliet är stängt
23/12 - 6/1

UPPTÄCK NATUREN I STOCKHOLMS LÄN !

6 JANUARI – 29 MARS 2020

www.utinaturen.nu

MÅNDAG 6 JANUARI ●

Trekanten på trettondagen

Vi startar traditionsenligt årets naturguidningar med en promenad runt denna lilla sjö med sin fascinerande historia. Här i Gröndal växte nämligen Stockholms tidiga industri fram med en tät arbetarstadsdel av vilket nu bara syns lite rester.

Sjön kantas på ena sidan av gräsytor, hasseldungar samt en och annan ek, på andra sidan av en förkastningsbrant med tall- och lövskog. Och runt hela sjön växer alar och pilar.

Eva Lindberg tar dig runt och ger tillfälle till fördjupad kunskap om vattnets kvalitet, om träden på vintern och om alla fåglarna. Samling kl 12:30 vid tvärbansstation Trekanten.

Ca 2,5 km, 2-2½ timmar

SÖNDAG 12 JANUARI ●

Natur på vintern mitt i stan

Från Kungsträdgården via fågelmatning vid Strömmen bort till Skeppsholmen går denna stadsnaturvandring med Peder Curman.

Varför stred man om almarna? Varför matar vi så gärna fåglar? Varför flyttar vilda djur in till stan? Varför kungsträdgård och vad är en Nationalstadspark? Det och annat man kan undra över passar vi på att ta upp på årets första söndagstur.

Samling kl 11:00 vid almarna.

Ca 1½-2 timmar

SÖNDAG 19 JANUARI ◆

I Bolinders skog

En vintertur tillsammans med Helena Klangemo i norra delen av Görvälns naturreservat.

Vandra i skogsmarkerna och spana efter meståg, gå längs sjöstranden, upplev Mälaren och följ grusvägen i det gamla kulturlandskapet. Ligger snön så kan det också avslöjas var haren har sin gång.

Samling kl 11:00 vid utgången från Kallhälls pendeltågstation.

Ca 3 km, 3 timmar

SÖNDAG 26 JANUARI ◆◆

Nyfors och strömstaren

Dags igen att uppleva den lilla vinterbadaren. Svart med vit fläck på bröstet tillbringar strömstaren de ljusa timmarna på dagen med att upprepat dyka i iskallt forsande vatten. Varför? Och var är den på sommaren?

Bosse Ljungberg berättar om fåglarna och vintern, Tyresta och skogen.

Samling kl 10:30 busshållplats Nyfors (buss 873 går kl 10:05* från Gullmarsplan, läge M).

Ca 7 km, 4 timmar

31 JANUARI kl 00:00

--- 3 FEBRUARI, kl 23:59

Vinterfåglar Inpå Knuten

Så var det dags igen för den årliga fågelräkningen vid fågelbord runt om i hela Sverige. Har du ett fågelbord i din närhet så passa på att delta, se vidare Sveriges Ornitologiska Förening www.birdlife.se

Vi är en del av Kungliga nationalstadsparken

SÖNDAG 2 FEBRUARI ◆

Lötsjön – Råstasjön

Somliga fåglar tar sig över Sahara på vintern. Andra nöjer sig med att flytta från Södra Djurgården till Solna. Så varför stannar vissa fåglar över vintern, varför flyttar andra och vad har Råstasjön som inte Isbladskärret har?

Anders Tranberg leder turen runt dessa pärlor till fågelsjöar - där vi får se gråhäger, änder, gäss och kanske också vattenrall. Samling kl 10:00 utanför T-banestation Hallonbergen, avslut vid T-banestation Näckrosen

Ca 4 km, 2½-3 timmar

SÖNDAG 9 FEBRUARI ◆

Grodhägning på Södra Djurgården

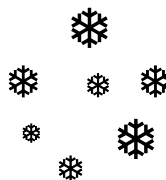
Hur klarar sig djur och växter igenom den iskalla årstiden? Isbladskärrets grodor har försvunnit och vart tog hägrarna vägen? En söndagstur i raskt tempo med naturen-på-vintern-tema, från Isbladskärret till Djurgårdsbron, i sällskap med Anna Petri.

Samling kl 11:00 vid busshållplats Isbladskärret (buss 69) avslut vid Djurgårdsbron.

Ca 5 km, 2 timmar

Vi är en del av Kungliga nationalstadsparken

SÖNDAG 16 FEBRUARI ◆

Vinterfåglar vid Tyresö slottspark

Följ med Malin Löfgren till Tyresö slottspark och lär dig mer om fåglarna på vintern. Vilka stannar, vilka passerar, vilka flyttar och hur är läget just i år?

Vi vandrar längs Follbrinksströmmen, där strömstaren ofta håller vinterrevir, och vidare ut till havet. Har vi tur får vi möta skäggesarna i vassarna på Notholmen. Samling kl 10:00 busshållplats Tyresö kyrka (buss 875* från Gullmarsplan kl 9:20).

Ca 3 km, 3 timmar

● lättgången tur i lugnt tempo

◆ terränggående, snabbare tur

◆ mer krävande tur

Storstockholms naturguider

www.utinaturen.nu

Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Att delta kostar (om inte annat anges) 100 kr, 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen och under 18 år fritt. Swishkonto: 123 115 22 22

Våra guider är universitetsutbildade biogeovetare, biologer eller motsvarande, och auktoriserade av Stockholm Visitors Board (Visit Stockholm).

Vandringarna genomförs i alla väder, ingen föränmälan behövs.

Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar

*) Kan ändras. Kontrollera tiden med SLs trafikinformation: <http://sl.se/>

Kontaktperson:
Maria Bergström
070-638 0712
mejl: maria.bergstrom@naturskyddsforeningen.se

Nu aktuella guidningar genomförs i samarbete med Tyresta nationalpark, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Studieförbundet.

Studieförbundet

Länsstyrelsen
Stockholm

Fler tips och aktuell information på:

www.utinaturen.nu

Foto: Maria Bergström

Upplev Stockholmsnaturen med Storstockholms naturguider

6 JANUARI – 29 MARS 2020

SÖNDAG 23 FEBRUARI ●

Nackareservaten

En vandring med Helena Klangemo på plogad väg genom skog och öppet landskap via Söderbysjön från en T-banestation till en annan. Varför heter platserna som de gör? Hur har det smått dramatiska landskapet kring sjön uppstått? Vad är ett meståg och går det att skilja olika lövträd från varandra på vintern?

Samling kl 13:00 vid Bagarmossens T-banestation. Avslut vid T-banestation Björkhamnen.

Ca 3 km, 3 timmar

SPORTLOV

ONSDAG 26 FEBRUARI ◆
Låt dina nattugglor möta riktiga uvar

Vårvintertid är ugglelyssningstid. Ronny Fors leder denna tur ut i Nationalstadsparken på spaning efter berguvar och kattuggla. Klä dig varmt! Ta med varm dryck i termos och ha bra (varmt) på fötterna.

Samling kl 17:00 vid Ropstens T-bana utgång Hjorthagen, avslut vid busshpl Storängskroken.

Ca 3-4 km, 2-2½ timmar

SÖNDAG 1 MARS ◆
Universitetsugglor?

På Norra Djurgården kan det också finnas nattfåglar. Följ med Ronny Fors ut förbi Stora Skuggan och upplev vårvinternatt och kanske också en riktig stjärnhimmel.

Klä dig varmt! Ta med varm dryck i termos och ha bra (varmt) på fötterna.

Samling kl 18:00 Universitets T-bana

Ca 3-4 km, 2 timmar

SÖNDAG 8 MARS ◆

Vårvinter i Fagersjö skog

Upplev en speciell skog med riktigt gamla, stora, träd och varierande naturtyper.

Anders Tranberg tar dig runt och berättar om skogen, fåglarna, naturen och en del kulturhistoria.

Samling kl 11:00 utanför Hökarängens T-bana, södra uppgången (inte mot Örbyleden)

Ca 2,5 km, 2 timmar

SÖNDAG 15 MARS ◆

Judarn - istid och klimat

Redan innan Gerhard de Geer presenterat sina teorier om istidens förlopp hade Svante Arrhenius förklarat koldioxidens betydelse för att vi överhuvudtaget kunde leva på planeten jorden.

Margareta Lysell guidar med klimatkoppling och istidsperspektiv i detta område med sina riksintressanta moränryggar. Samling kl 13:00 vid Åkeshovs slott (T-bana Åkeshov).

Ca 5 km, 3 timmar

SÖNDAG 22 MARS ●

Knoppar och träd i Eskilsparken i Handen

Träd har i alla tider varit viktiga för människor, både praktiskt och som föremål för andlig dyrkan.

Följ med Lisa Lundin på en tur i Eskilsparken, mitt i Handens tätort. Lär dig känna igen träden på vintern innan löven slagit ut, lär dig baka barkbröd och lyssna till historier och myter om de olika träden i parken.

Samling kl 11:00 på P-platsen vid Eskilsvägen, ovanför Eskilsparken (ca 400 m öster om Handens pendeltägsstation).

Ca 1½ timme

LÖRDAGEN 28 MARS

Earth Hour!

Släck – och höj din röst för planeten!

2007 grundade WWF en enkel symbolhandling för klimatet. Ett initiativ som innebar att alla lampor släcks under en timme, den sista lördagen i mars: Earth Hour. I dag är det världens största klimatmanifestation med miljontals deltagare över hela jorden. Den symboliska nedsläckningen i stad efter stad, hus efter hus, rum efter rum kvarstår, men Earth Hour har blivit mycket mer än så..

Var med och släck för klimatet klockan 20:30-21:30.

www.wwf.se/earth-hour/

SÖNDAG 29 MARS ◆

Vårvintertur i Tyresta

Beroende på underlag och väderlek tar vi en tur i landskapet runt Tyresta by tillsammans med Peder Curman. Vi njuter av snön (förhoppningsvis), hagmarkerna, och träden.

Kanske de allra tidigaste vårtecknen kan anas, och kanske har grönfink och gulspurv börjat sjunga inför häckningssäsongen.

Samling kl. 13:00 vid naturum Nationalparkernas hus, Tyresta by (buss 807* från Gullmarsplan läge T kl 11:53, byte till 807 i Brandbergens centrum)

Ca 3 km, 2 timmar

- lättgången tur i lugnt tempo
- ◆ terränggående, snabbare tur
- ◆ mer krävande tur

Vi är en del av Kungliga nationalstadsparken

Att delta kostar (om inte annat angetts) 100 kr, medlem i Naturskyddsföreningen 80 kr, under 18 år fritt. Vandringarna genomförs i alla väder - ingen föranmälan behövs!

Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar.

Våra guider är universitetsutbildade biogeovetare, biologer eller motsvarande, och auktoriserade av Stockholm Visitors Board (Visit Stockholm), någon gång tar vi också in duktiga gästguider.

*) Kan ändras, kontrollera tiden med SLs trafikinformation: <http://sl.se/>

Nu aktuella guidningar genomförs i samarbete med Tyresta nationalpark, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Studieförbundet.

Länsstyrelsen Stockholm

Storstockholms naturguider

www.utinaturen.nu

Naturskyddsföreningen Stockholms län

KONTAKTPERSON
Maria Bergström
070-638 0712

Foto: Maria Bergström

www.utinaturen.nu